

Skolbeslut för Grundskola och obligatorisk särskola

efter tillsyn av Rådaskolan
i Melleruds kommun

Rektorn vid Rådaskolan
Box 74
464 22 Mellerud
christer.johansson@mellerud.se

Tillsyn i Rådaskolan

Grundskola årskurserna 7-9
Obligatorisk särskola årskurserna 7-10

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Rådaskolan och Melleruds kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolinspektionen konstaterar att Rådaskolans resultat de senaste fem åren är lägre än motsvarande resultat för riket i stort. 2009 var det svagaste året då drygt 40 procent av eleverna lämnade grundskolan utan att ha nått minst betyget godkänt i samtliga ämnen. Rådaskolan omorganiserades från att under en period varit en grundskola för årskurserna 8-9 till att inför läsåret 2009/2010 bli en grundskola för årskurserna 7-9. Enligt rektorn och lärarna har denna förändring tillfälligt påverkat skolans resultat eftersom skolan fick nya elever i både årskurs 7 och 8 vid samma tillfälle. Skolinspektionen har efter tillsynsbesöket tagit del av Skolverkets statistik för år 2010, som visar att 35 procent av eleverna lämnade grundskolan utan att ha nått minst betyget godkänt i samtliga ämnen.

Kunskapsresultaten de senaste fem åren visar på små variationer. Som ett led i att förbättra kunskapsresultaten behöver skolan analysera hur verksamheten kan förbättras.

Skolan måste ta ett större ansvar för att pröva så att undervisningsmetoder och stödjande insatser är de rätta. Vidare behöver undervisningen bättre anpassas efter de enskilda elevernas förutsättningar, behov och intressen.

Tillsynen visar att Rådaskolan har brister i viktiga system som kan öka måluppfyllelsen. Ett exempel är skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som brister i tydlighet om vilka mål eleverna ska nå. Detta leder till att eleverna inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

Elever och lärare uppger att de trivs. Elever berättar om stimulerande undervisning, men också att det varierar mellan lärare hur stimulerande undervisningen är. Eleverna ger blandade beskrivningar av sin skola. Elevernas kritik riktar sig mot att inflytande, delaktighet och undervisningssätt varierar mellan lärare, vilket även konstateras i samband med Skolinspektionens verksamhetsbesök.

Besök i obligatoriska särskolan visar att eleverna ges goda möjligheter i sin kunskapsutveckling och att de har lust att lära. I särskolan arbetar lärarna utifrån elevernas förutsättningar och behov. Lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling och skriver individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som har likartade brister som i grundskolan. Av tillsynen framkommer inte annat än att undervisningen för dessa elever uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionen har i tillsynen av Rådaskolans grundskola och särskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever i grundskolan ges inte möjlighet att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9 (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan och 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Lärarna i grundskolan och särskolan ger inte i tillräcklig utsträckning eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, 7 kap. 1 § sarskoleforordningen och Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16)).
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap 2 § skollagen, Lpo 94, 1 den enskilda skolans utveckling, 2.3 Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering och 2.8 rektors ansvar).

- Lärarna i grundskolan arbetar inte tillräckligt med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande (1 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning och Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Alla lärare i grundskolan tar inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs (Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer).
- Grundskolans och särskolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte förordningens krav (14a kap. 8 § skollagen).
- Grundskolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2-3

Rektor och Melleruds kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Melleruds kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Melleruds kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit juristen Charlotte Fagher.

2010-12-02

4 (4)

Dnr 43-2010:4423

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund

Enhetschef

Ulla-Britt Norin

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Rådaskolans grundskola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Rådaskolans särskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Melleruds kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Rådaskolan den 26 och 27 oktober 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Rådaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Rådaskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Rådaskolan

Rådaskolan	Antal elever
Grundskoleklass	304
Obligatorisk särskola	10

Källa: Rådaskolans verksamhetsredogörelse

Utbildningen vid Rådaskolan omfattar kommunens samtliga elever i den kommunala grundskolans årskurser 7–9 samt obligatorisk särskola för årskurserna 1-10.

Under några år fram till hösten 2009 var Rådaskolan en skola för årskurserna 8-9. Sedan hösten 2009 är skolan åter en 7-9 skola.

Tillsynsprotokoll för Rådaskolans grundskola 7-9

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 9.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

2 kap.6 § grundskoleförordningen

Motivering:

Elevernas betygsresultat för årskurs 9 har de senaste fem åren legat på en lägre nivå än resultaten för riket. 2009 var det svagaste året då drygt 40 procent av eleverna lämnade grundskolan utan att nå minst betyget godkänt i samtliga ämnen. Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2008/2009 var det 58,2 procent av eleverna som nådde målen i samtliga ämnen jämfört med 77 i riket, 75,4 procent var behöriga till nationellt program i gymnasieskolan jämfört med 88,8 i riket och det genomsnittliga meritvärdet¹ var 180,6 jämfört med 209,6 i riket.

Skolinspektionen har efter tillsynsbesöket tagit del av Skolverkets statistik för år 2010 som visar att 65 procent av eleverna nådde målen i samtliga ämnen jämfört med 76,6 i riket, 83,5 procent var behöriga till nationellt program på gymnasieskolan jämfört med 88,2 i riket och det genomsnittliga meritvärdet var 193,4 poäng jämfört med 208,8 i riket.

Skolinspektionen konstaterar att skolans resultat de senaste fem åren är lägre än motsvarande resultat för riket i stort. Närmare var tredje elev i årskurs nio lämnade skolan 2010 utan att ha nått målen i samtliga ämnen. Detta innebär att skolan måste vidta åtgärder för att garantera att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste arbeta mera för att ge alla elever förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen i samtliga ämnen. Se vidare under bedömningsområdet; Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering.

¹ Meritvärdet räknas fram genom att bokstavsbetygen översätts till siffror där MVG ger 20, VG 15 och G 10. Därefter räknas de 16 bästa betygen samman och ger det så kallade meritvärdet. En elev som har minst 16 betyg kan alltså ha högst 320 och minst 160 poäng i meritvärde.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Lärarna ger inte i tillräcklig utsträckning eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16)

Motivering:

De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av uppfyller författningarnas krav i varierande grad. Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen brister i tydlighet om vilka mål eleverna ska nå. Det förekommer uttryck som har med elevens personliga inställning till ämnet att göra exempelvis "att vara aktiv" eller "fortsätt på samma sätt". Detta leder till att eleverna inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

Bedömningarna är inte heller förenliga med syftet med de skriftliga omdömena att informationen ska ha en formativ funktion, dvs. läraren lyfter fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera till fortsatt lärande.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 den enskilda skolans utveckling, 2.3 Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering och 2.8 rektors ansvar

Motivering:

Vid Rådaskolan följs elevernas kunskapsresultat upp i samtliga ämnen på individnivå och sammanställningar görs i kvalitetsredovisningen på skolnivå när det gäller nationella provresultat och betygsstatistik. Lärare och rektorn berättar att de diskuterar måluppfyllelsen vid olika konferenser där resultaten analyseras, men skolan har inget systematiskt arbete där analysen dokumenteras och åtgärder för utveckling skrivs ner. I kvalitetsredovisningen återfinns en mycket kort analys av måluppfyllelsen. Skolans rutiner och strukturer för ett systematiskt kvalitetsarbete måste förbättras så att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas samt att nya metoder prövas och utvecklas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Lärarna arbetar inte tillräckligt med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Utifrån lektionsbesök och intervjuer med lärare och rektorn är Skolinspektionens intryck att elever ofta arbetar på samma sätt eller får välja mellan fler uppgifter av samma karaktär och att en del elever skulle klara större utmaningar i sitt lärande. Eleverna beskriver att arbetet i en del ämnen kan upplevas som enahanda när det gäller innehåll, arbetssätt och arbetsformer. Undervisningen utgår inte i tillräckligt hög grad från elevernas tidigare erfarenhet och kunskaper. Samtidigt lyfts goda exempel fram där läraren utgår från elevernas erfarenhet och intressen, varierar arbetssätt och redovisningsformer på ett sätt som ger eleverna lust att lära. Lärarna behöver därför samverka för att sprida goda exempel på hur de kan utveckla sitt arbete så att undervisningen i alla ämnen blir mer stimulerande.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Alla lärare tar inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

Eleverna upplever inte att skolans trivselregler är anpassade utifrån elevernas och skolans behov, samt att alla lärare inte kräver att eleverna följer reglerna. Detta har bland annat till följd att reglerna inte efterlevs. Skolinspektionen ser det som angeläget att detta område bör utvecklas.

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Vid Rådaskolan bedrivs ett arbete för att förhindra kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling kan dock inte anses motsvara vad lagen kräver. I planen anges exempelvis inte vilka insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året trots att en kartläggning av verksamhetens behov genomförs bland annat genom elevenkäter. Planen gäller för grundskola och särskola men behov och rutiner för de olika verksamheterna är inte tydliggjorda. Skolans plan saknar också en utvärdering av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan upprättar inte åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är och hur de ska tillgodoses. Det ska också finnas en beskrivning av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. En följd av dessa krav är att målen för åtgärdsprogrammet måste formuleras så att det framgår tydligt vad som krävs för att eleven ska nå de nationella målen. Så är inte alltid fallet i de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av. Som huvudmål anges att "X ska få igång motivationen och ges möjligheter till att nå målen för grundskolan" och som delmål bland annat att "X ska följa schemat och ansvarar för att gå på alla lektioner".

Skolinspektionen bedömer att åtgärderna som skolan föreslår sällan är tillräckligt konkreta och inte är relaterade till läroplanen och kursplanerna i tillräcklig utsträckning.

Tillsynsprotokoll för Rådaskolans obligatoriska särskola 1-10

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna ger inte i tillräcklig utsträckning eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Författningsstöd:

7 kap. 1 § särskoleförordningen

Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16)

Motivering:

Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för särskolans elever brister i tydlighet om vilka mål eleverna ska nå. Exempelvis relateras omdömen om elevens kunskapsutveckling inte till de nationella målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Detta leder till att eleverna inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

Bedömningarna är inte förenliga med syftet med de skriftliga omdömena att informationen ska ha en formativ funktion, dvs. läraren lyfter fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera till fortsatt lärande

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Rådaskolans plan mot kränkande behandling gäller för såväl grundskolans som särskolans verksamhet, men behov och rutiner för de olika verksamheterna är inte tydliggjorda. Särskolan har dock lämnat synpunkter utifrån sin verklighet. Se vidare under bedömningsområde; Trygghet och studiero för Rådaskolans grundskola